

En godssanling på Eiker

"Avskrift" ved Jan F. L. Engedahl

Dette dokumentet, som befinner seg i Dansk Riksarkiv, er et godt eksempel på at det kan lønne seg å kikke på arkivmatriell i Danmark. Spesielt privatarkivene til de danske embetsmennene som hadde forleninger og offentlige verv i Norge. Dette dokumentet er et av mange, som har hjulpet meg med en rekke problemer både når det gjelder slektshistorie og gårds-historie. Foranledningen til at dette

dokumentet ble skrevet var nok Anne Hansdatter (Little/Basse) gift med Gunde Fredrikssønn Lange og arven som ble delt i 1605 etter faren Hans Pederssønn. Hvis man ser på Gunde Langes jordebok fra 1625, vil man finne igjen mye av godset der.

Jeg har valgt å kommentere selve dokumentet minst mulig. Siden en rekke ord er blitt forvansket ganske mye i forhold til originalene, har jeg imidler-

tid nevnt til disse - eller andre dokument om det samme - i notene. En liten advarsel til leserne: De stadige henvisningene til Fru Ingeborgs odel, og tildels Fru

Ingeborgs slekt bør ikke i alle tilfellene tas bokstavelig. Dette bør sjekkes i andre kilder. Tekst i kursiv er skriverenes forkortelser som er oppløst.

[1]

Grundteig och Klar Vnderuisning Berettning och bescheenn Huorlediß Erlig och Welbiur dig Mannd Peder Hansøn och Fru Ingeborg her Niels Hendrichsønß datter Min kiere hostrueß Fader Fader och Fader Moder haffuer bekommit thett Goudtß her Syndenfieldtß Er her hoeß att Eracte att Peder Hansøn wdj Attschillige Maader haffuer bekommit Goudtß her wdj Norge Først weed hiemngiff. 2 weed Arff epher *forschreffuende* Fru Ingeborgß Fader Her Niels Hendrichsøn 3 weed Kiøb. 4 weed gauffue. 5 wed Pant 6 Formedelst thett opladellße breff Att Fru Inger Ottißdatter oploed allt sitt goudtß wdj sin welmact for sine børn och Suogere, huilchett ehr Annammede och schiffte sig Emellom wdj hindiß Leffuendiß Liff och welmact Actum Falkenstien thend 12 februarij Anno 1605

Foes med sine Lunder och Eygendeller Gaarden schylder wdj sig sielff ----- iij Pund thunge Nock end Eng som bleff ther wnderlagt ----- j Pund som thill forn laahe Vnder hedestaed

The ij Pund Maltt er thilbytt aff Niels Jonsøn for ij Pund j *fiering* Miel och Malt wdj Skelbred Jtem ij Pund Rentte miell eller maltt er thilbytt aff Vlff Herbrandsøn for j Pund och j *fiering* Maldts Rentte wdj Thempte.

Peder Hansøn haffuer giffuitt *forschreffuende* Vlff Herbrandsøn 40 Loed sølff och 10 alne Leedsch, saa och *forschreffuende* Vlff Herbrandsøns børn och Suoger, x daller for foßen och Lunderne thill foeß, och Quernenne, j Odaelß Løßenn. Vlff Herbrandsønß och hanß Suogerß 3 breffue Paa halff parten j Foeß thieriß Odelsløßning och staedfestelße.

[2]

Emellom Niels Jonsøn och Peder Hanssøn saa och fru Ingeborg 8 breffue. End j breff om 2 Eng er lagt fra Hedenstald och Vnder Foeß. Nock 18 Gamble breffue Paa Foeß.

- 1 Se DN IV side 832 nr. 1132. Oslo 28.01.1553.
- 2 Se DN VII side 806 nr. 758. Foss 06.07.1542.
- 3 Se DN VII side 825 nr. 778. Foss 14.02.1553.
- 4 Se DN VIII side 804 nr. 757. Fåsen 22.09.1542.

Mester Morttenß och Chapittels i Oslo, fuld mact breff, som Haffuer giffuitt Peder Hansøn, att thillthalle Niels Jonsøn och hanß Arffuinge for thend bygning och Foßer, ehr wluoligen Emod thieriß wilge och sambtycke haffuer bygit och brugt i Holme Foeß.

‡ Pd
X Breffue

Foßer som Peder Hansøn haffuer siig thilbytt och nu er Sauger wdj.
Ragnefoeß er thilbytt aff Tholff Guttormsøn⁵ och Truelß Alffsøn som Renter ‡ Pund for j fiering wdj Mideberg och j fiering i Skulpey Paa Eger⁶
Niels Jonsøn hanß Soschin och Suoger selde Peder Hansøn 2 Quernefoßer.

2 fiering
j breff

2 fiering Rentte wdj Fraanehuß gaff her Escler Bilde Peder Hansøn thill Euindeligen Eige.

j breff

j Faaeß Kalliß Smørheten er Kiøpt aff Thorgier Kielson och Arne Gudulson,⁷ bleff siden hendbytt med Niels Jonsøn for Biørnefaaeß.

Copie aff Guttorm Bentßensß breff paa thiße Quernesteder hand Aatte i holmefaaß och nu er bygt sauger igien och stoed thend thid stuer och kolner /. Biørnefaaß Fraanehuß, Munckequerne stolp och Altt Aahenn synden Melden /: fra brohen och Lang Ned ad Foßen Thenn beußer hand med mange windner Langt for thend store Mand dø.⁸

Hudnaalen Renter 2 ß er thilbytt fra Prestebordit paa houg med her Thystell Nielsøn

Thisse epherschreffne Ødegaarder Brugis Nu Vnder Foeß med Agger Eng och schouff och Regniß for Lunder och herlighed Vnder Gaarden.

[3]

15 breffue
j Pund j hud

Meellem ----- j pund j hud
Thette j Pundtß Rentte er thilbytt fra Thord Glødersøn for j Pundtß Rentte wdj Kniffue, Thenne j hud er thilbytt for forskreffuende fru Jngeborg Odall aff Capittelit wdj Oslo.⁹

-
- 5 Se DN VII side 801 nr. 753. Fåsen 19.11.1541.
6 Se DN VII side 801 nr. 752. Fåsen 18.11.1541.
7 Se DN IV side 832 nr. 1132. Oslo 28.01.1553.
8 Se DN VII side 802 nr. 754. Akershus 13.12.1541.
9 Se DN VII side 372 nr. 378. Hedenstad 09.07.1425.
10 Se DN IV side 822 nr. 1119. Oslo 16.02.1542.

Steeffning ---- XXiiij Øridtsboel
 The X Øridtsboell er Kiøfft aff
 ABilff Rolffsøn
 xiiij Lispuud j forschreffuende Steeffning er thilbytt fra
 her Thore Nielsøn Cannich j Oslo for XV Lispuud
 Rentte wdj Slotten j Nitterdallen wdj
 SkedtSmaa Prestegield.¹²
 Tho Enger schylder --- j Pund som nu
 brugis thill Foes och Laahe thillforn thill Heden=
 =staed.¹³

Sørby -----

[4]

Ødegaarder Schouff och March Paa
 Eygerstrand som nu bruggis thill Foes
 med Saugtymer och Anditt.

j breff Thorsund ----- j fiering Kornn
 Er Kiøpt aff Mickell Enersøn.¹⁴

3 breffue Thorerud ----- j Pund Kornn
 Er Kiøpt aff Thord Biørnsøn och Amund Søffrensen.¹⁵

j breff Siuverud - End partt ther wdj
 Er Kiøpt aff Jahan Sebiørnsøn.

j breff Sandwiig - End partt ther wdj
 Er Kiøpt aff Engelbret Amundsen.¹⁶

j breff Grimenes - End Ødegaard
 som er Kiøpt aff Oluff Benttsøn Raadmand
 Vdj Thornsberg.¹⁷

j breff Gislerud ----- vj Øridtsboel
 Er Kiøpt aff Solue Asbiørnsøn. Och halffpartte[n]
 i samme Ødegaard er Kiøpt aff Oluff Bentt
 søn Raadmand j Thonsberg.¹⁸

j breff Holte - Nogen Smaa partter
 ther wdj saa j Ø kalliß Holtøen er Kiøpt
 aff Oluff Benttson Raadmand j Thonsberg.¹⁹

j breff Marckmannerud - xij Øridtsbol
 Ennd Ødeschouff kiøpt aff Rolff Sebiørnsøn.²⁰

-
- 11 Se DN VII side 810 nr. 761. Aker 01.01.1544.
 12 Se DN V side 824 nr. 1107. Oslo 21.07.1542.
 13 Se DN VIII side 804 nr. 757. Fåsen 22.09.1542.
 14 Se DN VII side 743-744 nr. 745. Tønsberg 11.01.1542.
 15 Se DN VIII side 809 nr. 762. Fåsen 26.03.1543.
 Se DN VIII side 801 nr. 753. Fåsen 22.09.1542.
 16 Se DN VII side 830 nr. 784. Hoff 13.09.1545.
 17 Se DN III side 842 nr. 1161. Akershus 14.02.1544.
 18 Se DN VIII side 807 nr. 760. Fåsen 04.11.1543.
 Se DN VIII side 814 nr. 767. Akershus 13.12.1543.
 19 Se DN VIII side 814 nr. 767. Akershus 13.12.1543.
 20 Se DN VIII side 834 nr. 789. Sande 08.09.1546.

j breff

Hagewig - Er end lidenn
Ødegaard Kiopt aff Anderß Solløß for
20 lod sølff

j breff

Thryderud - j Ødeschouff er
Kiopt aff Thorgierd Hoenn hanß Moder
och Soschin saa och Fagerholtt Liggendiß
op paa Skouffuenⁱⁱ
Thiße forskreffuende thuende Ødegaarder Kiopte Thor=
gierd hoens fader fader aff fru Margret
paa Berg, som \War/ fru Jngerß Slekt.ⁱⁱⁱ

[5]

X gamble Paa
forschreffuende
gaard och
ⁱⁱ Ødegaarder

Noch ij Papirß
breffue

Sem ----- iiij Pund Miell och maltt
Vndertagen Horien giffuer --- ij Pund korn
Liggendiß Emellom Berg och Sem. Saa
och thrende Ødegaarder ther Vnderliggen=
diß op j Marcken, hedendiß, Taarp,
Goustad och Broden. Thenne forskreffuende gaard
Sem med Alle sine Lunder och Eygendeller
saa wiitt som gaarden wdj sig sielf And=
langer haffuer Kong Christian thend 3
giffuit och Skenckitt Peder Hansøn och
hanß Arffuinger thill Euig Eyendom som
hanß Naadiß breff ther om formelder.ⁱⁱⁱ

Anno 1602ⁱⁱ haffuer Kong Christian thend 4
Schiff min høstrueß Sallige fader Hanß Pedersøn
forschreffuende gaard Sem aff saa well som mhre
goudts som her ephther schall formeldiß och bleff
thißeⁱⁱ ephtherschreffne Gaarder wdlagt for forskreffuende
gaardⁱⁱ Sem.

Nedre Rommerige

Fiit Sogen

Hoffuen ----- ij schippund miell eller mal[tt]
Smør ----- xij Pund
Falder ----- ij schippund miel eller mal[tt]
Smør ----- xij Pund
Liille Løgen -- j schippund maltt
Smør ----- iij Pund

[6]

Thette ephtherschreffne goudts
fich Kongelig Mayestetz ochsaa
thilschiffte samme thid Vt sequitur

-
- 21 Se DN VIII side 813 nr. 765. Fåsen 21.09.1543.
22 Se DN VIII side 800 nr. 752. 21.09.1542.
23 Se DN II side 717 nr. 974. Oslo 27.03.1493.
24 "gaard och" hører til linjen over, flyttet ned av plasshensyn.
25 Se NRR I side 461. 16.03.1541.
26 Se NRR III 3 side 685-688. Akershus 17.09.1602.
27 "gaard" hører til linjen over, flyttet ned av plasshensyn.

Berrig ----- iij Pund er
Kiøpt aff Thorgierd Keldsøn och hanß soschin
och Suoger, Huilchen the thillformn haffde
Kiøpt aff fru Jngeborgß slect som bodē paa
forschreffuendē Berg, och war hindiß Gammell Odall
epther her Thorgierd Bentsøn Paa Berg Ridder.
Och gaff forskreffuendē Peder Hansøn therfore wdj
giord sølff och daller ----- ij³ Loed solff

9 Pergemendts
breffue, och nogen
Papirß Copier
om Houger och
Faaßen

Faaßen gaarder iij Pund ij huder
The iij Pund er thilbytt fra Marie Kiercke wdj
Oslo,¹⁰ och 13 Øridtsboell fra hospittallit wdj
Thonsberg epther theriß gamle Register som
gieck aff wdj Landschylt - ij huder eller -j lob smør
for end gaard Kalliß Houger, Liggendiß
paa Follouu som giffuer Aarligen - iij Pund maltt¹³
och end gaard paa Nøtterøen kalliß Rabb=
sta, som giffuer Aarligen \j hud eller/ ij Løber Smør
Bleff giffuen thill Marie Kiercke j Oslo, j
Kalck och disch saa goed som 100 mark paa
samme bytte.

Thette bytte haffuer Kong Christian
thend 3 gunstligen stadfest, som hanß
Naadiß widhengendiß breff wduißer.

Store Hals ----- iij Pund ij lispund
Er thilbytt aff Thruels Alffsøn, for xv
Lispund ij Pund Rentte wdj Saadtßenne

F hiemmegyfft min
modr frue Elße
gyldenstiern¹⁰

paa Eger och fordj Hals er bedre
thill Rentte, tha haffuer Peder Hansøn
giffuit hannom Pendinge thill.

Thenne gaard
gaff fru Jnge
borg sin søn
Hanß Pedsøn
thill Hiemmen=
giftte thend thid
hanß brollup war
med Moder fru
Elße Gyldenstiern.

F Lille Hals Renter ij Pund iij schin
Thett j Pund miell fra her Hoffwerdtß
Cannick thill Marie kircke j Oslo, for j gaardt
Liggendiß Paa Follouu kalliß Sundby Renter
Maltt ----- j Pund

[7]

Paa begge Hals
gaarder 34 breffue

Nock j Pund maltt iij schin j forskreffuendē Hals er
thilbytt¹⁰ fra Prestebordit Paa Houg for j Pundtß Rentte
wdj Oudesta paa Modim

28 Se NRR I side 60-61. Kjøbenhavn 16.03.1541.

29 Se NRR I side 60-61. Kjøbenhavn 16.03.1541.

30 Dette er skrevet med en annen hånd, og henviser til Lille Hals.

31 "thilbytt" hører til linjen over, flyttet ned av plasshensyn.

Er ochsaa hiem
mengifft goudtß

Ø hiemengyfft min
moder frue
Elße gyldenstern³²

Skiøll ----- iß Pund
Er kjøpt aff Truels Alffsøn och hanß medarffuinger
som hand thillforn haffde kjøpt aff The folck
paa Berg fru Jngeborgß Slect. och war
fru Jngeborgß gammell Odall.

Horien ----- iß Pund.
End Ødegaard som brugiß Vnder Sem och ligger
Emellom Berg och Sem er thilbyt aff Thorgierd
Hoen, Redelff Hellesøn och Erich Siuverdtßøn
for ÷ Pund Korn j Aaß paa forskreffuende Eger, och ÷ Pund
saltt wdj Skuderud paa Follouv och for j fiering
j Skuderud och vj Lispund maltt j Braaderaas
Liggenndiß paa forskreffuende Eyger.

Att for fare Leyligheden
entten them er scyfft kjøptt,
eller pand, wdj Sallige faders
thid,³³

Speren ----- iß Pund
Speren Ødegaard - j Pund
Buderud ----- j fiering

Der om att forfare
Leyligheden,³⁴

Aas Ødegaard
Store Kolbiereg - vj Lispund
Lille Kolbiereg - j Pund

Emod thiße forskreffuende Bønder gaarder
och goudtß haffuer hogbemelte Kongelig Mayestetß Naa=
digt Vdlagt och thill wedderlaeg och Mageschiff.
igienn giffuitt Os thiße epherschreffne gaarder
och goudtz.³⁵

Fiit Sogen

Holter Oluff Halffuorsøn Paaboer
Schylder Aarligen ---- iß schippund Mæll
eller Maltt
Smør ----- vj Pund.

[8]

Løgenegaarder 2 som Jens Powellson
och Oluff Thorgrimsøn nu Paaboer
Schylder Aarligen ----- vj schippund thunge.

Jølsøn Som Oluff Suendsøn Paaboer
Landschyld ----- iß Schippund thunge.

32 Skrevet med en annen hånd.

33 Skrevet med en annen hånd.

34 Skrevet med en annen hånd.

35 Se NRR bind III side 685-688. Datert Akershus 17.09.1602.

Følgende innhold til og med originalens side 11 er nevnt samme sted.

Guttursrud Jngerj Paaboer.
Landschyld ----- j Schippurd j fieringg

Nerdrum Kolbiørn Jørgensøn paaboer
Landschyld ----- i j schippurd tunghe.

Vllandtßager Sogenn.

Stanger Oluff Saxesøn paaboer giffuer
Landschyld ----- iij schippurd tunghe
Smør ----- vj Pund/:

Heldren ibidem som her Rasmus Lødensøn
Paaboer Landschyld ----- i j schippurd tunghe

Blacher

Sualestaed Siffword Alffsøn paaboer
Landschyld ----- i j schippurd Maltt.
Smør ----- vj Pund

Thiße *forschreffuende* gaarder och goudß bleff min høstrueß
Sallige fader Hanß Pederesøn wdlagt for Huiß
Bønde gaarder och goudtß Kongelig Mayestetz fich
aff hannom Paa Eger /:

Nu følger her epther huad wederlaug Sallige fad[er]
haffuer faahett for the 4 Sauger
Kongelig Mayestetz fich samme thid aff hannom
Paa Egger /:

Thuenne Sauger wdj Houffos Paa
Modum Liggendiß.

[9]

Thend Enne bruger Lauridtß Neeß
och Hanß Laugbrodre gaff wdj
Landschyld -----

Thend Anden Kaldiß Voghals Saug. gaff
wdj Leymaaell -----

Disligiste thuende Sauger Liggendis
paa Proustiitts grund Kaldiß
Huidebiørn sauger. som ere flomsauger

Och eptherdj *forschreffuende* sauger icke ere saa goude
som the {enom} Kongelig Mayestetz fich aff Sallige Fader
Tha er thiße Thrende gaarder ther emod

Vdlagt Vt sequitur

Modum.

Sponnen ----- j Schippurd j Lispurd
Disen ----- j Schippurd vj Lispurd
Aas ----- xv Lispurd

For Schougerne som *forshreffuende* min høstrueß Fader
haffuer Vnderdanigt thillschiff Kongelig Mayestetz
Paa Eger, Er hannom Thiße epterschrscffne Øde=
gaarder och Schouge Naadigt igienn wdlagt
Vt sequitur.

Huidebiørn Ødegaard Liggendið
Nest huð huidebiørn sauger med sin thillig=
gendið Schouff, som strecker sig j fiering weyg
j Lengden och ð fiering j Bredenn, Doeg
er thend forhuggen giffuer wdj
Landschylð ----- j tõe Kornn

Kullebotten. Ødegaard Ligger och weed
forschreffuende Sauger schall ther thill findið Skion
schouff³⁶ Baade Masteschouff, Saug thymber schouff,
[10]

Spire schouff, Huð tymber schouff, Sperre schouff
och Andenn goud Nøttig schouff, Ther Ligger
ochsaa end hest hauffue Vnder kallið Vassbotten
Ødegaarden och hesthauffuen giffuer wdj
Landschylð -- ð schippurd maltt

Staalrud Ødegaard er end nøgit
schion schouff thill baade med Master Saug=
thymber, Spirer, huðtymber och Anden
Nøttig schouff, som strecker sig end fiering
wd fra Ødegaarden Paa Alle fire Sider
huilchen aff Danmend er besictiget och thyckið
thennom att thend schouff Neppeligen Kand
wdhuggið thill the 2 Huidebiørn saugerð
brug, giffuer Landschylð --- ið tõe Korn
Neuffuer ---- j schippurd.

Thette epteschrschreffne er thett goudtð som bleff
forschreffuende³⁷
Sallige Fader wdlagt for hanð Goudtðið Herlighed
och beieyllighed schylð.

Fiit Sogen.

Thueden Peder Gullicksøn Paaboer
Landschylð ----- xv Lispurd
Hønð ----- vj

Viilberrig Oluff Gulbrandsøn Paaboer
Landschylð ----- 1 Schippurd
Smør ----- ið Purd j fiering.

Garder Joen Oluffsøn Paaboer
Landschylð ----- j schippurd thunge

Haug Rasmus Jensøn Paaboer
Landschylð ----- j fiering

Rambstaed giorde thuende giffuer j
Landschylð ----- ð schippurd

[11]

36 "schouff" hører til linjen over, flyttet ned av plasshensyn.

37 "forschreffuende" hører til linjen over, flyttet ned av plasshensyn.

Hual Effuind bruger giffuer j
Landschyld ----- j fiering

Thrindren ----- j fiering

Vllendsager Sogen.

Frogner. Thrund Reersøn Paaboer
Landschyld ----- ij schippund j fiering

Trøgstaed Suening Jørgensøn Paaboer
Landschyld ----- j schippund thunghe
y diß i oke -- Smør ----- ij Pund

Sorbye Østenn Saxesøn Paaboer
Landschyld ----- j fiering end

Ranfaas. Knud Toersøn Paaboer
Landschyld ----- j fiering

Thollund Torer Torgudtsøn Paa boer
Landschyld ----- ij schippund tunghe

Gierstaed som Alff Simensøn paa boer
giffuer aff itt giorde med Thymmer=
schouff och Thyrreschouff. Steendt
och Reendt fra gaardenn
Landschyld ----- j schippund

Sørum Sogen

Erthe Rauild Hagensøn Paaboer
Landschyld ----- ij schippund thunge

Blacker. Kiolstaed ---- vj Lisppund
Quefflen ----- vj Lisppund

[12]

Nu følger her epther huis mhere goudts Sallige
Fader Paa sin Federne Loed wdj Syschin schifft
er thillschifft och byed att schifftiß wdj y lige
Laader Emellom hannom och hanß datter.

Vlleland ----- xviiij Lisppund
Lax ---- j

Thett j Pund er thilbytt fra Capittell wdj Oslo³⁵
for fru Ingeborgs Odall. Men the viij lisppund[d]
er thilbytt fra Oluff Simensøn Paa Kullaaß
wdj Sanden sogen for j Pund Saldts Renntte
i Siuedtsrud j forskreffuende Sanden sognen.³⁶

38 Se DN VII side 792 nr. 741. Oslo 28.01.1541.

Se DN IV side 822 nr. 1119. Oslo 16.02.1542.

39 Se DN VII side 805 nr. 757. Sande 19.01.1542.

Er hendbytt for
Kiolstaed och
Kiemperud paa
Modum.

Moßnes ----- iß Pund maltt⁴⁰

Thempte ----- j Pund j fiering maltt
Er thilbytt fra Capittell wdj Oslo.⁴¹

Hobbelstaed ----- iij Lispund
Tho Øridtsboell her wdj haffuer Amund
Pedersøn oplatt for Peder Hansøn, for hand
ey bethalde sin Laan och forhueg schoffuenn.⁴²

Berettiß doeg icke
en here att giffue thill Pogle ----- ÷ Pund.
Oß end --- j fg

Liider

Offre Strøm ----- ij Pund Miell
Thett Enne Pund er thilbytt aff her Oluff
Joensøn for 12 Ørisboell wdj Heend och
vj Øridtsboell wdj Guttu, gaff xv Loed
sølf wdj offuergaffue. Och er Heend och
Guttu Kiøpt aff Bønder.

Noch er thilbytt ÷ Pund aff Peder Erymulsøn
och Berthell Krop, for X Oridtsboell wdj
Hoenssthued som ligger wdj Raffneß Preste=
giæld och iij Loed sølf wdj Offuergaffue.
Hoenssthued som er viij lispundts Rentte
er Kiøpt aff Biørnn Thoersøn.⁴³

Noch ÷ Pundts Rentte j forskreffuende Offre Strøm er
thilbytt aff Erich Rosenkrandtß for xj Lispund
Renntte j Ladegiærd

Ladegiærd er bytt med Effuind Varløff for j fiering
biug och vj Lispund huedemeell wdj Løbene
Paa Egger.⁴⁴

The vj Lispund wdj Løbene er thilbytt fra
Saxti Laurenty Kiercke Vdj Tonnsberg
for Andre Jorde Parther som byttiß breffuen
ther om formelder. Som er Lunckemyre och
Raffuerud.

Samme Lunckemyr och Raffuerud er Kiøpt
aff bønder.

Nock j fiering wdj forskreffuende Lobene er bytt fra
Halwar Falcorsøn for j fiering wdj Henem
wdj Tramby sogenn

- 40 Se DN VII side 814 nr. 766. Tønsberg 10.04.1546.
41 Se DN VII side 792 nr. 741. Oslo 28.01.1541.
Se DN IV side 822 nr. 1119. Oslo 16.02.1542.
42 Se DN VII side 822 nr. 774. Foss 14.10.1550.
43 Se DN VIII side 818 nr. 770. Akershus 10.02.1544.
Se DN VIII side 806 nr. 759. Tønsberg 22.12.1542.
44 Se DN VIII side 815 nr. 768. Eiker 01.01.1544.

Hennem er Kiøfft aff Oluff diiBenn
for xij Loed Sølff.

Mid Strøm⁴⁵ - iþ Pundtß Rentte er thilbytt
for Neeß wdj Sandsuer som er iiij Marke=
boell och Reentter j Schippund och xij Lispund

Neß er Kiøpt aff Hellie Saatued och hanß
Medarffuinger.

Vestre Strøm iþ Pund saltt er thilbytt fra
Marie Kiercke wdj Oslo och j fiering renntte
y Sollestaed wdj Asche sogenn for iþ Pund
och vj Lispund saltt j Gudim j *forschreffuende*
Asche sogen⁴⁶

[14]

Jtem þ Pund och iiij Lispund wdj Gudim och
end schouff som Kaldis Edtßberrig er Kiøbtt
aff Erich Powellson och Hanß medarffuinger.⁴⁸

Noch þ Pund y Gudim er thilbytt aff Haluard
Falkorsøn och vj Lispund j Lobberne j Vestre
garden for xiiij Lispund j Hennem j Thranneby=
sogen

Henem er Kiøbt aff Assle Herdmodson
Noch xj Lispund Rentte i *forschreffuende* Gudim er thilbytt
aff Børre och Gunnar Oluff Sønner for þ Pund
j Nækrued end Ødegaard, Och gaff fru
Jngeborg *forschreffuende* Gunnar 4 daller thill
forschreffuende Nækrued⁴⁹
paa thet samme schiffte motte bliffue wrøgitt.⁵⁰

Nækrued er Kiøfft aff Peder Asgudson.
Jttem j Pund Humbliß Rentte y *forschreffuende* Strøm
er thilbytt fra Prestebollis paa Sandenn
for xj Lispund Kornn wdj LøfPaas⁵¹
Samme LøfPaas er thilformn Kiøpt aff Her
Vellaß som war xviþ LisPundtß Renntte.

45 Se DN VIII side 810 nr. 763. Fåsen 26.04.1543.

46 "Asche sogen" hører til linjen over, flyttet ned av
plasshensyn.

47 Se DN VIII side 826 nr. 779. Akershus 06.01.1545.

48 Se DN VIII side 808 nr. 761. Akershus 08.04.1543.

Se DN VIII side 811 nr. 764. Lier 27.06.1543.

49 "forschreffuende Nækrued" hører til linjen over, flyttet ned av
plasshensyn.

50 Se DN VIII side 824 nr. 776. Foss 10.05. (20.09.)1544.

51 Se DN VIII side 816 nr. 769. Sande 12.01.1544.

Sanneland som Rentter Aarligen j Pund saltt er thilbytt fra Sanctæ Annæ Alther y domkiercken wdj Oslo med Her Clemind Pedersøn for end gaard j Gerdrem sogenn Paa Rommeriige som schylder Aarligen j Pund Maltt Heder Rustaed⁵²

Att forfarre huorfor thend icke findis wdj Jordebogen /:

Jttem end Lidenn gaard hedendiß Lille Rued som Rentter j Pund er thilbytt for vj Lispund j LøffPaaß och xvj daller j Offuergaffue och iij Pund Nykillkober.

Samme LøfPaas er Kiøpt aff her Vellas som før er sagt och haffuer hand faaet sit egitt Kiøbe breff wdigienn, Vedhengendiß sitt schiffte breff med Peder Hanndtßenß om *forschreffuende* Lillerud.

[15]

Ascke Sogen

Jttem Siuestaed som er xxviiij lispund saldtß Rentte er thilbiutt aff thiße epherschreffne mend som er Oluff Jonsøn Paa Diissen, med hannom er bytt xxiiij lispund for xviiij lispundtß rentte wdj Bielgerud Paa Mothem och itt Belthe xiiij danske Loed fra Thord Anderson er j *fiering* thilbytt, for j *fiering* Rentte⁵³ Josenne liggendiß j *forschreffuende* Asche sogen. Bielgerud er Kiøpt aff Olluff Germundsøn wdj Hallingdaell

Joßenne er Skiftt med Communitettit wdj Oslo for j *fiering* Rentte wdj Køllstaed paa Follow. Samme Kiolstaed er Kiøfft aff Biørnn Gunersøn Borgemester wdj Oslo.

Hoffsogen⁵⁴

Waßbotten
j Marckeboll
5 Breffue,

Jttem Wasbotten som er j Marckeboll er tilbyd aff Joen herbrandzen for vj Øridzboell Jord i Gutu en ødegaard Legindis i Sanden sogen, Och war *forschreffuende* Gutu køfft aff Oluff Skerffuen,

hestehammer med de ødegaarder j pd malt. j f. korn, xij lispd korn, iij Markeboell, iij lispd korn, 36 Breffue,

Jttem hesthamer som Rentter j pund maltt, Noch en ødegaard Kaldis dals Red, Noch en Anden gaard som heder Eed och Rentter j *fiering* Korn, och en gaard der hos hedendis Søndre Aschim Rentendis xij Lispd Korn, Och en gaard som heder Nordr[e] Aschim, och er iij Markeboell, Och hold som er iij Lispd korn,⁵⁵

Dette Altt samen er tilbyd fra Prousten i Tønsberriig for j pd malt och iij pd smørs Rentte i Ryßland, Same Rysland er Køfft,

52 Se DN VIII side 841 nr. 795. Akershus 29.08.1551.

53 "Rentte" hører til linjen over, flyttet ned av plasshensyn.

54 Alt heretter er skrevet med en annen hånd.

55 Se DN VII side 817 nr. 769. Oslo 28.06.1547.

Och, huis thette forskreffuende Goeds findis Bedre att Were end⁵⁶ som prousten haffr igien faaed aff Peder hanßen

[16]

Ta haffuer Peder forNøgid hanom med Pending fyllest i alle Maade. Som deris breffue der om ydermerre formelder,

Fodne j pd iiij
marck smør och iiij Jttem fodne som er iij Marckeboell Jord j purd
ødegaarder som er och iiij Marcker smør till rentte Noch iiij øde
14 ørisboll, Er summa gaarder der Wnder Som er Soluetued, hougén,
thill landschyld ij Liden, och Rißen, och er same ødegaarder tilhobe
pd mell, j f. och 14 ørrisboell,
iiij lispd mell,
Noch j pd och iiij
Marcker smør,

Thiße forskreffuende 3 Marckeboell och ødegaarde er køfft
aff⁵⁷ Torbiørn Wernudsen for 40 Lod giord søllff,
v Jocim dallér, viij pd Nyett KedellKober, 2 styker
Nerst och vj allere, Noch v alere hagenst,

Thiße iiij marck och Pund smør i forskreffuende foene erre
thilbyd aff Gutturum Nielsen for j pd och iiij
marcker smørs Rentte i Radene, Ligendis i thil=
ling sogen,

Same Raden er thilbyd aff Groe och Gudille gløs=
døttre for j f. Rentte i borgene och j f. Rentte i
Egdallen, Legendis i Segdall 12 lod sølff och ij thøner
Korn ere thilgiffuen i offuergaffue paa forskreffuende
schyffte⁵⁸

Och er forskreffuende Eegdall och borgene Køfft aff Nogle
bønder, och erre gangne i mange Kiøb, Paa Alle
disße gaarder och ødegaarder erre 27 breffue gamle
och Nye,

[17]

j huds rente aff
3 ødegaarder i Nenis
leen. 2 breffue,

Nedenes Leenn,

Jttem 3 smaa ødegaarder som er høgelund Timasß,
Zeell och hougén, Rentte j hud Aarligen er Kiøfft
aff Anders Kieldßen paa hedemarcken 16 Lod sølff
Collniisk weyed som hans Broder Her Olluff Kielsen
thilforn aff en bunde Kiøfft haffde, och er schønne
Enge schoffue thill forskreffuende ødegaarde,

56 "end" hører til linjen over, flyttet ned av plasshensyn.

57 "aff" hører til linjen over, flyttet ned av plasshensyn.

58 "schyffte" hører til linjen over, flyttet ned av plasshensyn.

Laxe fishedtt i Sognedall,

2 Tøner Laxeleye,

Haffuer Kongelig Mayestetz Gunstligen oplad Peder Hanßen en 3 pard i dette Laxefesched som er 2 thønner leye, Der imod haffr Peder Hanßen oplad Kongelig Mayestetz the Jernberig i Aggersherrid³ som Peder Kiøffte aff Mester Mortten Krabbis Arffuinge som er Eyler och Niels Lycke, Sameledes oplod och peder hanßen Kongelig Mayestetz huis beKostning som hand haffde paa the schyb som hand lod optage och ferdig Giørre, huilckett siden bleff brugtt thill Slottens behoff, och the Aar som Peder døde Bleff same schyff for heremands hoffuitt Weder Wigs=Siide,

j tønne laxeleye
2 pargamindsbref=
ue och mange pa=
pirs breffue,

Jttem en tønne Laxeleye i *forschreffuende* feshiid er thilbyed fra prestebolliitt i liister med her Mickell schød sogen prest der samesteds, for en gaard heder frøestad, liger paa Liister Rentter Aarligen 4 huder och enn ødegaard Ligendis der Wnder heder Edland som Rentter en løb smør, och for en halff thøne Laxeley wdj Bercke Land,

[18]

For thette *forschreffuende* Goeds haffr Peder Hanßen gifft sett egett frelse Odell i danmarck i Auersiie i Selland som hand bytte med Erlig och Welbyrdiig Mand och Strenge Riider, her Esche bilde som theriis Mage schyffte breff der om ydermerre Jndholder och Wdwißer,

Jttem haffr och Peder Hanßen gifft *forschreffuende* Her Mickell schyd 21 daller i offuer Gaffue Paa *forschreffuende* schyffte,

j thøne Laxeleye,

Jttem Peder Moenßen solde peder hanßen j thøne Leye i same feschiid i Sognedall som deris Kiøbe breff ydermerre Wdwißer, som och forðum war fru Inge=borgs Odell,

Sneckestad
2 pd, j f. saltt
2 pd smør
Brecke j Pd saltt
j her Esche bildis
breff,

Jttem Sneckestad i Wallesogen som Rentter 2 schippund sald och j f. Noch ett fiished der Wnder som Kaldis Kroge fesched och Rentter 2 pd smør, Noch enn Anden gaardt der hos heder Brecke som Rentter j pund sald,

Tette *forschreffuende* Gods haffr och Peder hanßen byed med Her Esche Bilde for Andet goeds. Affuersiie i Sielland som war hans eget Arffuegoeds, Wndr=thagindis Thueden som er 2 huders Rentte, Som her Esche Bilde och haffr faaed aff Peder Hanßen i same Bytte,
Thueden Kiøffte Peder hanßen aff 2 Søster, Gro och Gunnille Glørs døttre,

59 Se NRR I side 83-84. 1545.

Nota ----- Tette er thett Gods i Sielland som Peder hanßen
schlyffte med Niels Lystrup Laumand i Oslo
for gods her i Landett,

j pund rug, j pund Først i Tollerup i Melbye paa hellenes
biug, enn gaard som schylder j pd Rug, j pd biugh
som Lusie Oluffs nu i boer,

þ pund rug þ pund Den Anden gaard i same bye som Niels Jenßen i
biug, j Lam, j gaas, boer och schylder Aarligen þ pd rug, þ pd biugh
ij høns, j Lamb, j gaas, ij høns,

þ pd rug, j pd Ten thredie gaard i Gunnestrup i Greffuinge sogen
biug, j lam, j gos i Aadtz herrett som Clemind pederßen nu ibor
ij høns, j thøe och Rentter Aarligen i Landschyld þ pd rug
haffre, j pd biug, j Lamb, j gaas, ij høns, j thøe haffre,

Holdsmarck Her Jmoed haffuer Peder hanßen giffuett
ij pund j fiering forskreffuende Niels Lystrup en gaard heder holsmarck
biug Meell, Ligendis i Lider Prestegiold som Rentter Aar-
ligen ij schippund och j fiering biugmeell,

Brouthe Noch en Gaard heder Brouther Rentther Aarligen
ij pund j f. maltt ij schippund och j fg Maltt,

Rud j pd Then thredie heder Rud Leger paa Toden
Rentter j pund Maltt,

Then fierde heder Syllinge Rentter j Pund,

Holdsmarck er Kiøfft aff Peder Mogensen som
fordum haffr Werett fru Jngeborgis Odell
Broudter er Kiøfft aff her Trouls Cantor thill
hamers dom Kiercke
Rud er Kiøfft aff Nogen bønder
Sylling er Kiøfft aff hans Kolliis Arffuinge i
fyen

[19]

[20]

Min Kiere Faders egen
haand om Fossisholms oc
andet det tilligendis goed
sis adkombpst: 12 februarj
1605

6

Kilde: Dansk Riksarkiv, Gunde Fredriksen Langes privatarkiv nr. 1161.

60 "haffre" hører til linjen over, flytt av plass hensyn.
61 "biug" hører til linjen over, flytt av plass hensyn.